

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Артюшенко О.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Наприкінці ХХ століття суспільство вступило на постіндустріальну стадію розвитку, що характеризується провідною роллю інформації та знань, відбувається зсув від виробництва товарів до виробництва послуг та інформації. Така трансформація торкається практично всіх суспільних сфер людського життя, в тому числі і грошових відносин. Подібні зміни призводять до появи такого економічного феномену як електронні гроші [1].

Електронні гроші – це певна грошова вартість, яка вимірюється у валюті та зберігається у спеціальних електронних системах у вигляді записів у електронній формі. Також це сукупність підсистем готівки (емітованих без відкриття персональних рахунків) і безготівкових (емітованих з відкриттям персональних рахунків) чи єдина система розрахунків, вироблених з допомогою електронних джерел [2].

Електронні гроші здатні виконувати ту ж функцію, що і готівка, але з деякими особливостями. З одного боку – це засіб для здійснення платежу, а з іншого – зобов'язання емітента, яке має бути виконане у певні терміни у неелектронному вигляді, тобто електронні кошти мають платіжний еквівалент, як і традиційні гроші [3].

Електронні гроші повинні відповідати кільком обов'язковим критеріям [3]: повинні фіксуватися та зберігатися на електронному носії; повинні прийматися як здійснення розрахунків іншими організаціями та інстанціями (при цьому платіж має вважатися технічно досконалим); повинні випускатися організацією-емітентом при одержанні грошей від інших осіб у тому ж обсязі, що й одержана грошова вартість.

У сучасній економіці прийнято виділяти два основних типи електронних грошей: на основі карт (*card-based*) і на основі мереж (*network-based*). Обидві групи можуть проводити платіжні операції без персоніфікації користувача (анонімно), або з його обов'язковою ідентифікацією [4].

Під електронними грошима також розуміють системи зберігання та передачі як традиційних валют, так і недержавних приватних валют. Обіг електронних грошей може здійснюватись як за правилами, встановленими або узгодженими з державними центробанками, так і за власними правилами недержавних платіжних систем [4].

Література:

1. Directive 2000/46/EC of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 on the taking up, pursuit of and prudential supervision of the business of electronic money institutions. Official Journal L 275 , 27/10/2000 P. 0039 – 0043 електронний ресурс <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32000L0046&from=SK>
2. Volbert A. Monetary Unions and Hard Pegs: Effects on Trade, Financial Development, and Stability / Volbert Alexander, George M. von Furstenberg, and Jacques Mélitz Monetary // Monetary Unions and Hard Pegs: Effects on Trade, Financial Development, and Stability, Print publication date: 2004 Print ISBN-13: 9780199271405. Published to Oxford Scholarship Online: August 2004 DOI: 10.1093/0199271402.001.0001
3. Prepaid Cards. How Do They Function? How Are They Regulated? Federal Reserve Bank of Philadelphia, Conference Summary, 2004.
4. Slatvinska M. The model of the impact of changes in the national currency on key macroeconomic indicators in the face of uncertainty / Slatvinska M., Belinska Y., Vodolazska O., Nakonechna H., Ruzhytskyi I., Koliada T. // International Journal of Management (IJM). 2020. Volume 11, Issue 5. P. 908-919. URL: <http://www.iaeme.com/ijm/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>